

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7.	DENETİM BULGULARI	10
8.	EKLER.....	43

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1:Belediyenin Teşkilat Bilgisi.....	3
Tablo 2:Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler	4
Tablo 3: Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar.....	4
Tablo 4: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar.....	5
Tablo 5: 2019 Yılı Ödenek Tablosu	5

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Büyükşehir Belediyesi Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlarla İlgili Hesapların Mali Tablolarda Doğru Bilgi Sunmaması
2. Büyükşehir Belediyesinin İller Bankası Anonim Şirketindeki Ortaklık Payının Gerçek Değeri ile Görülmemesi
3. Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi
4. Maddi Duran Varlıklar Grubunda Yer Alan Hesaplarda Kayıtlı Tutarlardan Fazla Amortisman Ayrılması
5. Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması ve Mali Tablolara Yansıtılmaması
6. Taşınır Hesapları ile İlgili Yapılması Gereken İş ve İşlemlerin Yapılmaması veya Eksik Yapılması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Geçerliliği Kalmamış Teminat ve Depozitoların Hâlâ Kurumun Muhasebe Hesaplarında Bulunması
2. Peyzaj Düzenlemesi Manavgat Belediyesine Bırakılan Güzergâhta İlan ve Reklam Vergisinin Aynı Zamanda Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarafından da Tarh, Tahakkuk ve Tahsil Edilmesi
3. Müzelerin Giriş Ücretlerinden Alınması Gereken Belediye Paylarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması
4. Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Takibinin Yapılmaması
5. İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi
6. Kira Sözleşmesine Aykırı Olarak Katılım Payı Bedellerinin İptal Edilmesi

7. Atatürk Parkındaki İşletmelerin Kira Gelir Tahsilatına İlişkin Takibin Yapılmaması
8. Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesinde Tespit Edilen Hususlar
9. Bakanlıktan Kiralanan Yerler İçin Uygulanan Kira Artış Oranının Hatalı Hesaplanması
10. Antalya Su ve Atıksu İdaresine Atık Tesisi Olarak Tahsis Edilmiş Olan Alana Futbol Sahası Yapılması
11. Taşınmaza İlişkin Mahkemece Kamulaştırma Kararı Alınmasına Rağmen Büyükşehir Belediyesi Adına Tapuya Tescil İşlemlerinin Yapılmaması
12. Hafriyat Döküm Sahası ve Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Olarak Kullanmak Üzere Orman Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediyesine İzin Verilen Alanların İhalesiz Olarak Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi ve Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi
13. Kurum Tarafından Yapımı Tamamlanan Tesisin Spor Kulübü Derneğine Bedelsiz Olarak Kullandırılması
14. Ortak Hizmet Projesi Adı Altında Profesyonel Spor Kulübüne Tesis Yapılması
15. Spor Tesisinin Devrine İlişkin İmzalanan Protokol Hükümlerine Uyulmaması
16. Araçların Aylık Kira Bedellerinin, Araçların Kasko Sigortası Değerinin %2'sini Aşması
17. Cep Otopark Noktalarının Şirkete Devrinde Protokole Uygun Hareket Edilmemesi
18. Bazı Kişi veya Grupların Hak Etmedikleri Halde Toplu Taşıma Araçlarından Ücretsiz veya İndirimli Olarak Yararlandırılması
19. Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Hazırlanmaması
20. İş Avanslarında Mahsup Sürelerine Uyulmaması ve Faiz İşletilmemesi
21. Yurtdışı Kuruluşlara Üye Olunmasına İlişkin Bakanlık İzninin Bulunmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Büyükşehir Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Büyükşehir Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci, 8'inci ve 9'uncu maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, büyükşehir belediye başkanlığının yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kursları açabilir, işletebilir veya işlettirebilir. İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak gibi görevleri de bulunmaktadır.

1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilen ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına görev olarak verilen “*Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek*” fonksiyonu dışında kalan mahalli idarelere yönelik olarak görevden uzaklaştırma, soruşturma izni verilmesi, teftiş, denetim, inceleme, ön inceleme gibi hususlar ile onay ve izin gibi idari vesayetten kaynaklanan ve idari vesayetle doğan sonuçları olan yetkiler İçişleri Bakanlığınca kullanılacaktır. Yani belediyelere ilişkin teknik konularda yetkili makam Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olup, vesayet yetkisinin kullanımında ise İçişleri Bakanlığı görev ve yetkilidir.

1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur. Bu kurul, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin içinde kurulan 9 kuruldandır. Anılan kurulun görev ve yetkileri şöyle belirlenmiştir:

- Kentleşme ve yerel yönetim alanında politika ve strateji önerileri geliştirmek,
- Türkiye'nin toplumsal, ekonomik ve siyasal gerçekliklerine uygun olarak yerel yönetim politikalarına ilişkin strateji önerileri sunmak,
- Göç ve iskân konularında politika önerileri geliştirmek,
- Çevre, orman, su ve benzeri alanlarda koruyucu ve geliştirici politika önerileri geliştirmek,
- Türkiye'nin kültürel mirasından beslenerek kentleşme politika önerileri geliştirmek,
- Akıllı şehircilikle ilgili araştırmalar yaparak strateji önerilerinde bulunmak,
- Boğaziçi imar uygulama programları gereği kamu yatırımlarının planlanmasına ilişkin çalışmalar yapmak,
- Etkin bir çevre yönetiminin sağlanması için politika ve strateji önerileri geliştirmek.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur. Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Büyükşehir Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 5 adet birim belirlenmiştir. Bunlar; Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Protokol Şube Müdürlüğü ve Şehir Tiyatrosu Şube Müdürlüğü'dür. Doğrudan Başkana bağlı diğer birim olan Genel Sekreterlik idarenin en önemli icra organıdır. 1. Hukuk Müşavirliği doğrudan Genel Sekretere bağlı olan bir birimdir. Genel Sekretere bağlı 4 adet Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 25 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlıdır. Büyükşehir Belediyesi, teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1:Belediyenin Teşkilat Bilgisi

Başkanlık Makamına Bağlı Birimler	Genel Sekreterlik Makamına Bağlı Birimler	Genel Sekreter Yardımcısı (İdari-Sosyal)	Genel Sekreter Yardımcısı (Mali)	Genel Sekreter Yardımcısı (Mali)	Genel Sekreter Yardımcısı (Teknik)
Teftiş Kurulu Başkanlığı	1. Hukuk Müşavirliği	Yazı İşleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı	Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı	Zabıta Dairesi Başkanlığı	İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü		Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı	Kaynak Geliştirme ve İştirakler Dairesi Başkanlığı	Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Kent Estetiği Dairesi Başkanlığı
Protokol Şube Müdürlüğü		Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı	İtfaiye Dairesi Başkanlığı	İlçe Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Fen İşleri Dairesi Başkanlığı
İç Denetim Birimi Başkanlığı		Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı	Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanlığı	Ulaşım Planlama ve Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı
Şehir Tiyatrosu Şube Müdürlüğü		Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı		Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı
		Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı			Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
		Kent Tarihi ve Tanıtımı Dairesi Başkanlığı			Kırsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
		Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı			Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı

Büyükşehir Belediyesinde istihdam edilen 1921 personelin 1090'ı memur (46'sı müdür 40'ı şef), 368 daimi işçi, 29 geçici işçi, 427'si sözleşmeli personel ve 7'si ise sanatçıdır. Ayrıca Antalya İnsan Kaynakları A.Ş. bünyesinde 6323 kişi çalışmaktadır.

Büyükşehir Belediyesine bağlı, ilgili ve ilişkili kamu idareleri ile kurdukları ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 2:Belediyenin Kurduğu ve/veya Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Ödenmiş Sermayesi(TL)	Belediyenin Ortaklık Oranı
Antalya İnsan Kaynakları A.Ş.	268.750,00	100%
Ekdağ Ekmek Dağıtım San. Tic. A.Ş.	5.967.600,00	99,46%
Anet Antalya İnşaat Turizm San. Tic. A.Ş.	21.801.388,00	98,45%
Antepe İnşaat Tic. A.Ş.	13.440.000,00	96,00%
Ahb Antalya Hayvancılık A.Ş.	8.726.500,00	77,08%
Anset Özel Sağlık Eğitim Kültür İnşaat Ltd.Şti.	5.000.000,00	84%
Antalya Ulaşım Hiz. Pet. San. Tic. A.Ş.	67.900.695,00	%95, 57
Antalya Sosyal Hizmetler A.Ş.	50.000,00	100%
ALDAŞ (Alt Yapı Yönetim Ve Danışmanlık Hiz. San. Ve Tic. A.Ş.)	3.000.000,00	1%
ANFAŞ (Antalya Fuarçılık İşletme Ve Yatırım Anonim Şirketi)	27.500.000,00	%10.86
Asbaş (Antalya Serbest Bölge İşleticisi A.Ş.)	495.000,00	33,92%
Enerya Antalya Gaz Dağıtım A.Ş.	60.000.000,00	8,82%
Antalya Zeytinpark Tarım Ürünleri San. Tic. A.Ş.	10.000.000,00	10%
Antalya Pamuklu Dokuma İnş. Müh. Öz. Eğt. Dan. Hiz. İh. Mad. Tur. Tic. San. A.Ş.	56.056.000,00	0,0000305%
Halk Bankası A.Ş.	1.250.000.000,00	0,000018024%

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

Hes. Kod	Ek. Kod.	Gider Türü	2018 Bütçe Gerçekleşen(TL)	2019 Bütçe(TL)	2019 Gerçekleşen(TL)	2019 Gerçekleşme Oranı%
830	01	Personel Giderleri	338.967.729,52	519.077.200,00	441.185.052,14	85
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	59.530.193,95	89.406.000,00	80.481.532,86	90
830	03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	497.794.796,91	887.289.000,00	417.682.401,88	47
830	04	Faiz Giderleri	95.161.150,91	157.134.000,00	190.722.710,80	121
830	05	Cari transferler	60.184.718,32	84.378.600,00	62.053.714,27	74
830	06	Sermaye Giderleri	1.171.189.753,55	1.466.015.200,00	795.208.873,38	54
830	07	Sermaye Transferleri	5.567.669,39	6.700.000,00	5.655.776,65	84
830	08	Borç Verme	1.125.000,00		40.000.000,00	
900	09	Yedek Ödenek		200.000.000,00		
TOPLAM			2.229.521.012,55	3.410.000.000,00	2.032.990.061,980	60

Bir önceki yıla göre toplam bütçe giderleri % 9 oranında azalmış olmasına rağmen;

-Personel giderleri %30, sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri %35, faiz giderleri %100, cari transferler %3, sermaye transferleri %2 ve borç verme %3456 oranında artmıştır.

-Mal ve hizmet alım giderleri %16 ve sermaye giderleri de %32-oranında azalmıştır.

Tablo 4: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gelir Türü	2018 Bütçe Gerçekleşen(TL)	2019 Bütçe(TL)	2019 Gerçekleşen(TL)	2019 Gerçekleşme Oranı%
800	01	Vergi Gelirleri	54.468.045,69	67.467.000,00	58.999.978,01	87
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	157.416.699,47	199.480.000,00	160.655.806,47	81
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	61.472.399,04		63.410.610,88	
800	05	Diğer Gelirler	1.263.265.065,93	1.408.032.000,00	1.376.715.326,84	98
800	06	Sermaye Gelirleri	92.422.878,73	1.212.671.000,00	83.830.607,03	7
800	08	Alacaklardan Tahsilat				
800	09	Red ve İadeler (-)	-8.263.187,62	-600.000,00	-13.043.620,20	2174
TOPLAM			1.620.781.901,24	2.887.050.000,00	1.730.568.709,03	60

Bir önceki yıla göre bütçe gelirleri %7 oranında artmış olmasına rağmen;

-Vergi gelirlerinin %8, teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin %2, alınan bağış ve yardımların %3, diğer gelirlerin %9, red ve iadelerin ise %58 oranında arttığı,

-Sermaye gelirlerinin ise %9 oranında azaldığı görülmüştür.

Tablo 5: 2019 Yılı Ödenek Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek(TL)	Geçen Yılandan Devreden Ödenek(TL)	Ek Ödenek(TL)	Net Bütçe Ödenegi Toplamı(TL)	Bütçe Gideri Toplamı(TL)	İptal Edilen Ödenek(TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek(TL)
3.410.000.000,00	10.220.000,00	432.140.527,66	3.852.360.527,66	2.032.990.061,98	1.499.390.465,68	319.980.000,00

İdarenin 2019 yılı bütçe ödenek ve gerçekleşme rakamları incelendiğinde; net bütçe ödeneği toplamının 3.852.360.527,66 TL olduğu bu ödeneğin 2.032.990.061,98 TL'sinin harcandığı, 1.499.390.465,68 TL'sinin iptal edildiği, kalan 319.980.000 TL ödeneğin ise gelecek yıla devredildiği görülmüştür.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Belediyede Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup personel görev tanımları İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü tarafından yapılmıştır. Yetkiler ve yetki devrinin sınırları İmza Yetkileri Yönergesinde belirlenmiştir.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla hazırlanmıştır ancak yapılan incelemede ölçülebilir olmayan stratejik hedefler için herhangi bir gösterge belirlenmemiştir. İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış olup her yıl güncellenmektedir. Amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri azaltmak için gerekli önlemler belirlenmiştir.

İç Kontrol Şube Müdürlüğü, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak Mali Hizmetler Daire Başkanlığının alt birimi olarak kurulmuştur. Bununla birlikte mevzuat gereği İç Denetim Birimi de oluşturulmuş olup iç denetçi kadrolarında gerekli sayıda iç denetçi bulunmaktadır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış olup müdürlüklerin çalışma yönetmelikleri güncellenip tamamlanmıştır. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla, bazı birimlerde iş akış şeması hazırlanmıştır ancak bazı birimlerin iş akış şemaları bulunmamaktadır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır. FLEXCITY otomasyon sistemi ve SAYSİS program modülleri ile ihtiyaç duyulan raporlar ve analizler yapılmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Antalya Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı hazırlanmıştır. Ancak Eylem Planlarına ilişkin yıl içinde herhangi bir değerlendirme raporu düzenlenmediği ve dolayısıyla da Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne herhangi bir rapor gönderilmediği tespit edilmiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenerek raporlanmaktadır. Antalya Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartları Eylem Planı için en son 2016 yılında revizyon çalışması yapılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Büyükşehir Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Büyükşehir Belediyesi Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlarla İlgili Hesapların Mali Tablolarda Doğru Bilgi Sunmaması

Antalya Büyükşehir Belediyesi taşınmazlarına ait Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen taşınmaz icmal cetveli kayıtları ile muhasebe kayıtları arasında tutarsızlıklar bulunduğu tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine hizmet binası inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Ancak, Yönetmelik'in "Cins Tashihihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrası ile sorun kısmen çözüme kavuşturulmuştur. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Yukarıda açıklanan Yönetmelik hükümleri uyarınca Antalya Büyükşehir Belediyesinde;-

Mali Hizmetler Daire Başkanlığı muhasebe kayıtlarına toplam 5.889.778.678,50-TL tutarında taşınmaz kaydı yapıldığı, Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığınca hazırlanan Taşınmaz İcmal Cetvelinde ise toplam 3.914.805.175,58-TL tutarında taşınmaz kaydının yer aldığı, dolayısı ile Mali Hizmetler Daire Başkanlığı muhasebe kayıtlarında bulunup Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtlarında yer almayan toplam 1.974.973.502,92-TL tutarındaki, uyumsuzluk nedeniyle taşınmazlar konusunda fiili durum ile kaydi durumun birbiri ile tutarsız olduğu, tespit edilmiştir.

Söz konusu uyumsuzluğun, harcama birimlerince yapılan hizmet binası, spor tesisi, teleferik, sosyal tesis gibi inşaatların, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilip daha sonra 252 Binalar Hesabında Diğer alt kodu ile muhasebe kayıtlarına alınmasına rağmen ilgili harcama birimlerinin gerekli yazılı bildirimleri yapmaması nedeniyle Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtlarına alınmaması sonucu meydana geldiği düşünülmektedir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi taşınmazlarına ait Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı kayıtları ile muhasebe kayıtları arasındaki söz konusu uyumsuzluk nedeniyle, 31.12.2019 tarihi itibari ile taşınmazların, envanterinin tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır.

Her ne kadar kamu idaresi bulguda belirtilen eksikliklerin giderilmesi için çalışmalarına başladığını ifade etmiş olsa da, kamu idaresinin 2019 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili uyumsuzluk durumu devam etmektedir.

BULGU 2: Büyükşehir Belediyesinin İller Bankası Anonim Şirketindeki Ortaklık Payının Gerçek Değeri ile Görülmemesi

240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile ilgili olarak, İller Bankası Anonim Şirketi kayıtları ile Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı mali tablolarında yer alan muhasebe kayıtları arasında tutarsızlıklar olduğu tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinde bankanın ortakları arasında Belediyeler de sayılmış olup, sermayenin ne şekilde teşekkül edeceğine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Ayrıca bu kapsamda iştirak edilen ortaklık payının 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında görülmesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 178'inci maddesi gereğidir.

İller Bankası Anonim Şirketinin resmi web sitesinden, kurumun yetkililerine tanımlanmış kullanıcı bilgileri ile ulaşılan kayıtlara göre, 2007 yılından itibaren 2019 yılı sonuna kadar İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine katılım payı olarak Antalya Büyükşehir Belediyesinin Genel Bütçe vergi gelirlerinden alacağı paydan 169.631.355,43-TL kesinti yapılmıştır. Dolayısıyla Antalya Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 169.631.355,43-TL tutarında iştirakinin görülmesi gerekmektedir. Ancak 2019 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarda 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında İller Bankası Anonim Şirketindeki ortaklık payı için 116.663.126,75-TL tutarında kayıt yapıldığı tespit edilmiştir. Dolayısı ile İller Bankası kayıtları ile İdarenin muhasebe kayıtları arasında tutarsızlıklar bulunmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Antalya Büyükşehir Belediyesinin yılsonunda düzenlenen mali tablolarında, İller Bankası Anonim Şirketinin sermayesine iştirak edilmiş olan 52.968.228,68-TL tutarındaki ortaklık payının da 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında gösterilmesi ve muhasebe kayıtlarının İller Bankası ile mutabakat sağlanarak gerçeğe uygun hale getirilmesi yönündeki tespite İdare tarafından verilen cevapta eksik kaydedilen ortaklık payı farkının muhasebe kayıtlarına alındığı belirtilmekle birlikte, yapılan hatalı işlem kurumun 2019 yılı mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının eksik görünmesine yol açmaktadır.

BULGU 3: Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Belediyenin muhtelif kamu kurumlarına tahsis ettiği 21 adet taşınmazın, Net Değer Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 250 Arazi ve Arsalar Hesabı 188'inci ve 189'uncu maddelerde açıklanmıştır. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı 5'inci fıkrasında; tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252 Binalar Hesabı 192'nci ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır. Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı 7'nci fıkrasında; tahsise konu edilen binaların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince

kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, idarenin diğer kamu kurumlarına tahsis ettiği ve değeri 38.194.433,56 TL olan taşınmazların, Net Değer Hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği, belediyenin tahsis ettiği taşınmazları muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Arazi ve Arsalar Hesabı ile Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydetmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu tespite ilişkin belediye tarafından çalışmaların başlatıldığı belirtilmiş olmakla birlikte, kurumun taşınmaz hesaplarının 2019 yılı mali rapor ve tablolarında eksik görünmesine yol açmaktadır.

BULGU 4: Maddi Duran Varlıklar Grubunda Yer Alan Hesaplarda Kayıtlı Tutarlardan Fazla Amortisman Ayrılması

Kurum tarafından amortisman tabi maddi duran varlıklarda yer alan tutarlar aşılmayacak şekilde amortisman ayrılması gerekmektedir. Amortisman tabi maddi duran varlıklar için hesap alt kodları itibariyle yapılan incelemede, kayıtlı maddi duran varlık tutarından daha fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın niteliğini belirleyen 202'nci maddesinde, 257 no.lu hesabın, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in hesabın işleyişini düzenleyen 203'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise, maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarlarının yıl sonunda 257 hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, amortisman tabi maddi duran varlıklarda yer alan tutarlar aşılmayacak şekilde amortisman ayrılması gerekmekte olup, yapılan incelemede maddi duran varlık tutarından 2.116.749,22 TL daha fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Bulgu konusu tespiti ilişkin muhasebe kaydına başlanılacağı belirtilmiş olmakla birlikte, yapılan hatalı işlem kurumun mali tablolarında 630 Giderler Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının 2.116.749,22 TL fazla görünmesine yol açmaktadır.

BULGU 5: Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması ve Mali Tablolara Yansıtılmaması

Banka mutabakat yazıları ile banka listelerinin incelenmesi sonucunda bazı banka hesaplarının, bloke konulması veya kamulaştırma yapılırken kullanılması gibi gerekçelerle muhasebeleştirilmediği ve söz konusu banka hesaplarındaki tutarların mali tablolara yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde; “ *Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.*”

Aynı Kanun'un 50'nci maddesinde ise; “ *Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekilde dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır.*”

Hükümleri yer almaktadır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi 2019 yılı hesabı incelendiğinde, Belediyenin banka hesaplarında bulunup muhasebe kayıtlarında bulunmayan tutarların olduğu, örneğin 03.07.2002 tarihinde Vakıflar Bankasında açılan hesapta vadesiz olarak 48.897,32-TL, 10.01.2012 tarihinde Vakıflar Bankasında açılan bir başka vadesiz hesapta 7.376,20-TL, 01.02.2008 tarihinde Ziraat Bankasında açılan ve zaman zaman işlem gören hesapta vadesiz olarak 494.320,46-TL bakiye bulunduğu, bunlardan başka küçük bakiyeli hesapların da aynı şekilde haricen takip edildiği ve muhasebe kayıtlarına alınmadığı, ayrıca uzun süre söz konusu hesapların vadesiz olarak bankalarda bulunması nedeniyle nemalandırılmadığı tespit edilmiştir.

İdarece her ne kadar söz konusu banka hesapları ile ilgili olarak gerekli muhasebe kayıtlarının yapıldığı ve gerekli işlemlerin takip edildiği ifade edilmiş olsa da kamulaştırma ara kararına binaen malikleri lehine bloke edilen 494.320,46-TL bakiyeli Ziraat Bankası hesabının

gerekli muhasebe işlemlerinin yapılması, Mahkemenin Büyükşehir Belediyesi lehine vermiş olduğu kamulaştırma yönündeki esas kararının gereklerinin yerine getirilerek işlemlerin tamamlanıp tamamlanmadığı, tüm banka hesaplarının muhasebe kayıtlarının yapılıp yapılmadığı takip eden denetimlerde izlenecektir.

Dolayısı ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 50'nci maddesine göre bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması gerektiğinden, Antalya Büyükşehir Belediyesine ait söz konusu banka hesaplarının da muhasebeleştirilmesi ve mali tablolara yansıtılması gerekmektedir.

BULGU 6: Taşınır Hesapları ile İlgili Yapılması Gereken İş ve İşlemlerin Yapılmaması veya Eksik Yapılması

Harcama yetkilileri, taşınır kontrol yetkilileri ve taşınır kayıt yetkilileri ile birlikte sorumlu buldukları ambarlarda yapılan fiili ve fiziki denetimlerde, Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yapılması gereken iş ve işlemlerin eksik yapıldığı veya hiç yapılmadığı tespit edilmiş ve yapılan tespitler tutanağa bağlanmıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yapılan fiili ve fiziki denetimler sonucunda;

- Pek çok malzemenin olması gereken miktardan eksik veya fazla olduğu,
- Ambarlarda fiilen bulunan ancak taşınır kayıtlarında yer almayan bazı taşınırların bulunduğu,
- Bazı taşınırların alındığı anda hem giriş hem de çıkış işlemlerinin yapıldığı, ancak söz konusu taşınırların fiilen kullanıma verilmeyen kısımlarının ambarlarda mevcut olduğu,
- Muayene ve kabul işlemleri derhal yapılamamış ancak yedek parça ambarına teslim alınmış malzemeler için Taşınır Geçici Alındısı düzenlenmesi gerekirken düzenlenmediği,
- İlk madde ve malzemeler ile üretilen mamul malların giriş çıkışlarının ambar kayıtlarında takip edilmediği,
- Belediyeye ait atölyelerde kullanılmak için alınan ve fiilen ambarlarda bulunan taşınırların, atölye sorumlusu ustalara çıkış kaydı yapılarak kayıtlardan düşüldüğü,
- Bakım onarım sırasında araçlara takılan yedek parçaların ambarlara giriş kayıtlarının yapıldığı,

- Zemine dökülmek için satın alınan hazır beton veya ikram edilmek üzere alınan pide ve yiyecek malzemelerinin, kullanılmaları ve tüketilmelerine rağmen taşınır kayıtlarında yer aldığı,

- Belediyeye ait istasyona alınan dökme akaryakıt miktarlarının, her defasında tartılmadığı, yüklenicinin beyan ettiği belgelere göre hesaplama yapıldığı, bazen kontrol amacı ile tartım işleminin uygulandığı,

- Akaryakıt istasyonundan verilen akaryakıtlar için gerek akaryakıt pompasında gerekse taşıtlarda depo tanıma sistemi kurulmadığı, işlemlerin manuel olarak yapıldığı ve sistemin suistimale açık olduğu,

- 07/11/2017 tarih ve E.22993 sayılı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Genelgesine aykırı şekilde Makine Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmesi Müdürlüğüne satılarak ekonomiye kazandırılması gereken pek çok hurdanın ilgili Genelge çerçevesinde değerlendirilmeyerek sahada dağınık şekilde tutulduğu,

- Taşınır kayıt yetkililerinin görev değişiklikleri sırasında sorumlu buldukları ambarların devir teslim işlemlerini usulüne uygun yapmadığı,

- Yılsonlarında yapılması gereken sayım işlemlerinin ise usulüne uygun yapılmadığı,

Tespit edilmiştir.

Yapılan tespitler neticesinde, taşınır giriş işlemlerinin, taşınır çıkış işlemlerinin, sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler ile devir teslim işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine uygun olarak yapılmadığı anlaşılmaktadır.

İdarenin cevabında bulguda belirtilen tespitlere iştirak edildiği, bu çerçevede çalışmalara başlandığı ve Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirileceği ifade edilmekle birlikte, konunun düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme takip eden denetimlerde izlenecektir.

Yukarıda belirtilen eksiklikler nedeniyle İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetvellerinin ve 2019 yılı Bilançosunda yer alan, 150 İlk Madde ve Malzemeler, 253 Tesis, Makine ve Cihazlar ve 255 Demirbaşlar hesapları doğruyu yansıtmamaktadır.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Geçerliliği Kalmamış Teminat ve Depozitoların Halen Kurumun Muhasebe Hesaplarında Bulunması

Kurum tarafından teminat ve depozito olarak teslim alınanlardan geçerliliği kalmamış olanların muhasebe kayıtlarından çıkarılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 910 Teminat Mektupları Hesabını açıklayan "Hesabın Niteliği" başlıklı 434'üncü maddesinde; Muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

"Hesaba İlişkin İşlemler" başlıklı 435'inci maddesinin a/1 bendinde; Teminat olarak alınan değerlerin gereksiz olarak bekletilmemesi için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, muhasebe birimince takip edileceği ve her mali yılsonunda teminata ilişkin belgeler hakkında ilgili birimden yeni bilgi alınacağı ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgeler ilgisine veya ilgili bankaya iade edileceği ya da ertesi mali yıla devredileceği ayrıca yapım işlerinde kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin söz konusu hükümlerine rağmen 2019 yılsonu itibariyle Kurumun muhasebe kayıtlarında hükümsüz kalan teminat mektubu tutarı 5.240.143,95 TL'dir. 2019 mali yılsonu itibariyle teminat mektuplarının toplam tutarı 188.604.837,61 TL'dir. Vadesi dolmuş olmasına rağmen idarenin kasasında muhafaza edilmeye devam eden teminat mektuplarının tutarı ise 20.879.820,65 TL'dir.

Ayrıca teminat mektuplarından hükümsüz kalmış olup, muhafaza gereği de bulunmayanların Kurumun hesaplarında halen kayıtlı olması, bunların sayımı, muhafazası ve muhasebesinin idare üzerinde gereksiz bir külfet doğurmasına neden olduğu gibi, mali tablolar üzerinde 910 Teminat Mektupları Hesabının bakiyesini büyütmekle idarenin teminat olarak sahip olduğu güvenceyi de olduğundan fazla göstermektedir.

Bulgu konusu tespiti ilişkin hataların giderilmeye başlanıldığı belirtilmiş olmakla birlikte söz konusu hususun düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 2: Peyzaj Düzenlemesi Manavgat Belediyesine Bırakılan Güzergâhta İlan ve Reklam Vergisinin Aynı Zamanda Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarafından da Tarh, Tahakkuk ve Tahsil Edilmesi

Manavgat Belediyesi İle Karayolları Bölge Müdürlüğü arasında 06.03.2015 tarihinde yapılan Peyzaj Protokolü uyarınca Manavgat-Antalya D-400 karayolu güzergâhında Protokole ekli krokide belirtilen yolun peyzaj düzenlemesi ve ağaçlandırılması Manavgat Belediyesince yapılması kararlaştırılmıştır.

Antalya Büyükşehir Belediyesi İlan ve Reklam Yönetmeliği'nin 7'nci maddesinin bir ve ikinci fıkralarındaki düzenlemeye göre Peyzaj Protokolünde belirtilen güzergâhta bulunan ilanların vergisinin Manavgat Belediyesi tarafından tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi gerekirken aynı vergilendirme döneminde Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından da tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapıldığı anlaşılmıştır.

İdare cevabından bulguda belirtilen tespitlere iştirak ettikleri anlaşılmakla birlikte, konunun düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme takip eden denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 3: Müzelerin Giriş Ücretlerinden Alınması Gereken Belediye Paylarının Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Antalya il sınırları içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak işletilen ören yerleri ile gerçek veya tüzel kişilerce işletilen kum heykel, balmumu, hayvan, deniz gibi tematik özel müzelere ait giriş ücretlerinin %5'inin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesine göre belediye payı olarak takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Belediyenin 2019 yılı hesabı incelendiğinde, Kültür ve Turizm Bakanlığınca Antalya Büyükşehir Belediyesine Antalya ilindeki Bakanlığa bağlı 6 adet ücretli müze listesinin gönderildiği ve bu müzelerden elde edilen giriş ücretlerinin %5'inin belediye payı olarak aktarıldığı bildirilmiştir. Oysa Kültür ve Turizm Bakanlığı resmi internet adresinde (<https://muze.gov.tr/muzeler>) Antalya ilinde işletilen 27 adet müze ve ören yerine ait bilgiler ve giriş ücretleri listelenmiştir. Ayrıca Antalya ilinde gerçek ve tüzel kişilerce işletilen ücretli özel

müzeler de bulunmaktadır. Bu nedenle Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı ören yerleri ile özel müzelerin giriş ücretlerinin %5'inin de belediye payı olarak takip ve tahsilinin yapılması gerekmektedir.

Hem 11.12.1991 tarihli ve E.1991/1456, K.1991/4138 sayılı hem de 04.02.1997 tarihli ve E.1995/2645, K.1997/363 sayılı Danıştay 9. Dairesinin kararlarında her türlü müze tabirinin kapalı yerler dışında eski eserleri ihtiva eden, özel koruma altına alınan, Kültür ve Turizm Bakanlığınca giriş ücretine tabi tutulan ören yerlerini de kapsadığı, dolayısı ile bu yerlerin giriş ücretlerinden de belediye payı ayrılması gerektiği ifade edilmiştir.

Dolayısı ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesine göre Antalya il sınırları içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak işletilen 27 adet müze ve ören yeri ile gerçek ve tüzel kişilerce işletilen ücretli özel müzelere ait bilgilerin Kültür ve Turizm Bakanlığından alınarak ve il sınırlarında İdarece gerekli tespitler yapılarak, bu yerlere ait giriş ücretlerinin %5'inin belediye payı olarak takip ve tahsilinin yapılmasının uygun olacağına ilişkin tespit ve değerlendirmeye verilen idare cevabında, bulguya iştirak edildiği anlaşılmakla birlikte, ören yerlerine ilişkin olarak Kültür ve Turizm Bakanlığından talep edilen paylar için hukuki işlem başlatılacağı bu amaçla konunun Hukuk Müşavirliğine intikal ettirildiği ifade edilmektedir. Diğer yandan Antalya il sınırları içerisinde gerçek ve tüzel kişiler tarafından işletilen müzelerle ilgili olarak herhangi bir cevap verilmemiştir.

Bulgu konusuna ilişkin tespit ve değerlendirmelerin dava konusu edilip edilmediği, ayrıca hem ören yerleri hem de özel müze giriş ücretleri üzerinden alınması gereken belediye paylarının takip ve tahsilinin yapıp yapılmadığı hususları sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 4: Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Takibinin Yapılmaması

Antalya il sınırları içerisinde faaliyet gösteren Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunan işletmelerden, 492 sayılı Harçlar Kanunu'na göre Hazine ve Maliye Bakanlığınca tahsil edilip %90'ı Antalya Büyükşehir Belediyesine aktarılması gereken hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harçlarının takibinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Belediyenin 2019 yılı hesabının incelenmesi sırasında Hazine ve Maliye Bakanlığınca Antalya Büyükşehir Belediyesi banka hesaplarına 2018 yılında 286.888,01-TL tutarında lisans harcı yatırılmasına rağmen 2019 yılında herhangi bir lisans harcı bedeli yatırılmadığı tespit edilmiştir.

İlgililerle yapılan şifahi görüşmelerde, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yatırılan lisans harçlarının sadece gelir kaydedildiğini, hangi işletmeye veya işletmelere ait lisans harçları olduğunun araştırılmadığını, Antalya il sınırları içerisinde bu kapsamda ne kadar işletme bulunduğunu bilmediklerini, Hazine ve Maliye Bakanlığınca da bu kapsamda kendilerine ayrıntılı bir bilgi veya beyanname verilmediğini, 2019 yılı için de bu konuda herhangi bir araştırma yapılmadığını ifade etmişlerdir.

Harçlar Kanunu'na göre Antalya il sınırları içerisinde faaliyet gösteren Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunan işletmelere ait bilgilerin gerek Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan gerekse Hazine ve Maliye Bakanlığından resmi yazı ile temin edilip bu bilgiler çerçevesinde yatırılan veya yatırılması gereken lisans harçlarının takip ve tahsilinin uygun olacağı yönündeki tespit ve değerlendirmeye idare tarafından iştirak edildiği anlaşılmakla birlikte, idare cevabında konunun Hazine ve Maliye Bakanlığınca iletilmediğini cevapta harçların hangi tesislerden tahsil edildiği bilgisinin Bakanlıkta bulunmadığını, konuyla ilgili diğer Bakanlıklarla da yazışmaların yapılacağı ifade edilmektedir.

Bulgu konusuna ilişkin tespit ve değerlendirmelerin idarece düzeltilip düzeltilmediği sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 5: İdare Bütçesinden Karşılanaan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

Dağıtım şirketince yapılması gereken ancak enerji müsaadesi alınabilmesi için çeşitli nedenlerle idare bütçesinden karşılanan dağıtım tesis giderlerinin ilgili elektrik dağıtım şirketinden talep edilmediği, ayrıca söz konusu dağıtım tesislerinin elektrik dağıtım şirketine devredilmediği tespit edilmiştir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 3'üncü maddesinde, dağıtım tesisi, bağlantı hattı ve bağlantı noktasının tanımları yapılmış olup, Yönetmelik'in 15'inci maddesinde, bağlantı noktası dâhil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren geri kalan hattın dağıtım tesisi olduğu açıkça hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla alçak gerilim (AG) seviyesinden bağlı tüketiciler için enerjinin yapı bina giriş noktalarına kadar getirilmesi, orta gerilim (OG) seviyesinden bağlı tüketiciler için tüketim tesislerine ait şalt sahalarının (trafoların) bittiği noktadan sonraki nihayet direğine kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır.

Dağıtım şirketinin, ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde söz konusu Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre, AG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 6 ay içinde, OG şebekesi tesis edilmesi durumunda en fazla 18 ay içinde (trafo dâhil) karşılması ve gerekli şebekeyi tesis ederek enerjiyi sağlaması gerekmektedir.

Bu durumda yukarıda belirtildiği üzere (meskûn mahal içinde veya dışında) enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olmakla beraber, aynı Yönetmelik'in 10/A maddesinin 4-c fıkrasında, dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin uzun bulunması halinde Yönetmelik'in 21'inci maddesine göre gerekli yatırımın bağlantı başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılabileceği ifade edilmiştir.

Dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında imzalanan tesis yapım sözleşmesine göre başvuru sahibince üstlenilip ödenen yatırım bedelinin dağıtım şirketince en fazla 12 eşit taksitle geri ödenmesi gerektiği ve geri ödemenin nasıl ve ne şekilde yapılacağı hususları Yönetmelik'in 21'inci maddesinde açıklanmıştır.

Öte yandan söz konusu Yönetmelik'in 10/B maddesinde, dağıtım tesislerin dağıtım şirketine ne zaman ve ne şekilde devredileceği de açıklanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in Geçici 1'inci ve 2'nci maddelerinde ise bu Yönetmelik'in yayımı tarihinden önce gerçek veya tüzel kişiler tarafından yaptırılan trafo yatırımlarına ait işlemlerin nasıl yapılacağı da hüküm altına alınmıştır.

İdare binalarına tahsis edilmiş olan özel trafoların dağıtım şirketlerince devrinin kabul edilmediğinin ancak ortak kullanıma açılan trafolarla ilişkin gerekli işlemlerin yapılacağıın Büyükşehir Belediyesince beyan edilmesi nedeniyle bulgu konusu tespitin düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

Ancak, ilgili kamu binalarının hizmete açılmasının gecikmemesi için İdarece karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderlerinin, trafolar ister ortak kullanıma açılsın isterse sadece idare binalarına tahsis edilmiş olsun, ilgili enerji dağıtım şirketinden yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince geri alınması gerekmektedir.

Bununla beraber söz konusu tesis ve trafoların bakımının yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirmesi nedeniyle bu tesislerin kaydi olarak da müştemilatı ile

birlikte ilgili dağıtım şirketine devredilmesi gerektiği; ayrıca elektrik bağlantı talep yazısının, bina tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesi ve bu şekilde dağıtım şirketine gerekli yatırım ve tesisi yapabilmesi için zaman tanınması yerinde olacaktır.

BULGU 6: Kira Sözleşmesine Aykırı Olarak Katılım Payı Bedellerinin İptal Edilmesi

Belediyenin kiraya verdiği Atatürk Parkı kompleksi içinde yer alan işletme ünitelerinden alınması gereken “Katılım Payı Bedelinin” tahsil edilmediği görülmüştür.

Kira Şartnamesinin ve Kira Sözleşmesinin “Atatürk Parkı Katılım Payı Bedeli” başlıklı sırasıyla 21 ve 15’inci maddelerinde; Atatürk parkı içinde kiraya verilen alanlar dışındaki yerlerin güvenliği, temizliği, bakım, onarım, peyzaj düzenlemeleri Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yerine getirileceği, bu faaliyet ve hizmetlerin karşılığında kiralanan alanın büyüklüğü de dikkate alınarak hesaplanacak katılım payı ödeneceği ifade edilmiş,

Kiracı, hesaplanan katılım payını süresi içerisinde ödemeyi kabul ve taahhüt ettiği gibi bu konuda herhangi bir hak, tazminat talebinde bulunmayacağı, aksine bir davranış sözleşmeye aykırılık teşkil edeceği belirtilmiştir.

İdarenin tahakkuk ve tahsilat kayıtları incelendiğinde Atatürk Parkında yer alan işletmeler tarafından verilen dilekçe üzerine katılım payı tahakkuk ve tahsilatlarının 31.01.2018 tarihinden itibaren yapılmadığı görülmüş buna gerekçe olarak ise; Belediyenin görev ve faaliyet alanını oluşturan park kompleksi içinde olmakla birlikte kiraya verilen alanlar dışındaki yerlerin güvenliği, temizliği, bakım, onarım, peyzaj düzenlemeleri bir protokolleDerneğine verildiği gösterilmiştir.

Ancak bu işlem meclis tarafından verilen yetki üzerine kiracı ve kiraya veren tarafından imzalanan sözleşme ve şartnamenin, *kiracının katılım payını süresi içerisinde ödemeyi kabul ve taahhüt ettiği, bu konuda herhangi bir hak, tazminat talebinde bulunmayacağı* şekilde yer verilen hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kaldı ki Şartnamenin “Kiracının Yükümlülükleri” başlıklı 20’nci maddesinin 15’inci fıkrasında ihaleye katılacak her isteklinin şartname ve sözleşmeye konulmuş, tüm şartları okumuş ve kabul etmiş sayılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak idare tarafından verilen cevapta parkın temizlik, bakım vb. faaliyetlerinin ... Derneğine devredildiği ve Belediyenin yükten kurtulduğu ifade edilmiş olsa da Meclis Kararına dayanarak imzalanan sözleşme ile iki tarafın da kabul ettiği katılım payı bedelinin protokole dayanarak iptal edilmesinin hem usulde paralellik ilkesine hem de yukarıda yer verilen sözleşme ve şartname hükümlerine aykırılık teşkil ettiği düşünülmektedir.

BULGU 7: Atatürk Parkındaki İşletmelerin Kira Gelir Tahsilatına İlişkin Takibin Yapılmaması

Belediye tarafından Atatürk parkı içerisinde bulunan işletme ünitelerinin kiralama dosyaları ve kira gelirlerine ilişkin yapılan incelemede kirasını vadesinde ödenmeyen işletmeler için herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

İdare tarafından hazırlanan “Kira süresi, Kira Bedeli ve Ödeme Planı” başlıklı Kira Şartnamesinin 17’nci ve Kira Sözleşmesinin 4’üncü maddesinde; Kiracının ilk yıl kira bedelini ve katılım payını taksitle ödemeyi tercih etmesi halinde birinci yıl kira bedelinin dörtte bir peşin kalan kısmı üçer aylık periyodlar halinde 3 (üç) eşit taksitte peşin olarak ödeneceği ve takip eden yıllarda ise kira ve katılım payı bedelleri üçer aylık periyodlar halinde 4 (dört) eşit taksitte peşin olarak ödeneceği belirtilmiştir.

Kira Şartnamesinin “Sözleşmenin Sona Ermesi” başlıklı 19’uncu maddesinde ise; Üst üste iki taksitin vadesinde ödenmemesi hallerinde kira sözleşmesi, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun 62’nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın idarece feshedileceği, kesin teminatı gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedildiği tarihten sonraki döneme ilişkin varsa kira bedeli öncelikle kiracıdan alınacak tazminattan mahsup edileceği,

Kiracı kira süresinin bitiminde derhal, sözleşmenin feshi halinde ise, tebligatı müteakip on beş gün içinde taşınmazı tahliye etmek zorunda olduğu, kiracının kiralananı rızaen tahliye etmemesi halinde, 2886 sayılı DİK’in 75’inci maddesine göre kiracı tahliye edileceği ifade edilmiştir.

İdarenin kira gelirlerinin tahakkuk ve tahsilatına ilişkin yapmış olduğu kayıtların incelenmesi neticesinde, Atatürk parkında bulunan işletmelerden 2017 ve 2018 yılından itibaren tahsil edilemeyen kira geliri olduğu anlaşılmış, iki yıl (8 dönem) geçmiş olmasına rağmen sözleşmenin feshi ve işletme ünitelerinin tasfiyesi için yukarıda yer alan mevzuat ve sözleşme hükümlerine aykırı olarak idarece herhangi bir işlem yapılmadığı ayrıca işletmelerden olan alacakların tahsilatı için icra takip işlemlerinin başlatılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak idare tarafından 6 ay (2 dönem) veya daha uzun süredir tahsil edilemeyen kira gelirleri için Kanun, şartname ve sözleşmede yer verilen cezai hükümlerin uygulanması, alacakların tahsilatı için de icra takip işlemlerinin başlatılması gerektiği düşünülmektedir.

Bulgu konusu tespite ilişkin hataların giderilmeye başlanıldığı belirtilmiş olmakla birlikte söz konusu hususun devam edip etmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 8: Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesinde Tespit Edilen Hususlar

a-) Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi İçin Hak Sahiplerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Yaptığı Kira Yardımlarına Karşılık Hali Hazırda Hiçbir Faaliyet Yapılmaması

Antalya Büyükşehir Belediye Meclisinin 15.09.2017 tarih ve 769 sayılı kararı ile uygun bulunan Güneş Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi kapsamında riskli alan sınırları içerisinde yer alan yapıların maliklerine, kiracılarına ve yapıda ikamet etmek şartıyla sınırlı aynı hak sahiplerine yönelik kira ve taşınma yardımının belirlenmesi ve 2886 sayılı Kanun kapsamında kat karşılığı ihale yapılması ve diğer hususlar Belediye Meclisinin 09.03.2018 tarih ve 304 sayılı kararı ile aylık 600 TL kira, 750 TL taşınma yardımı yapılması kararlaştırılmıştır.

Proje için iki defa ihale yapıldığı halde istekli çıkmamıştır. Söz konusu riskli alanda bugüne kadar konsept ve avan proje temini için 145.000 TL, uygulama projesi temini için 165.000 TL yapıların yıkımı için 188.700 TL hak sahiplerine kira yardımı için 2.527.092 TL taşınma yardımı için ise 140.250 TL olmak üzere toplam 3.165.542 TL ödemede bulunulmuştur.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Yapıların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ve Uygulama Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesi uyarınca 36 ay süreyle kira yardımı yapılmasından maksat, hak sahiplerine inşaat süresince destek olunması ve mağduriyetlerinin azaltılmasıdır. Oysa bahsi geçen projede henüz inşaat başlanılmamış olması, hak sahiplerinin evlerine zamanında taşınmamasına, dolayısı ile kira yardımından beklenen faydanın da kısmen veya tamamen ortadan kalkmasına yol açmıştır.

Diğer yandan hak sahiplerine sınırlı ve süreli ödemenin sona ermesi durumunda proje ve hak sahiplerinin akıbeti ile ilgili belirsizlik söz konusudur. Kaldı ki projenin hayata

geçirilmesi durumunda kira yardımının sona ermesinden dolayı tekrar bir yardım söz konusu olmayacaktır. Bu durumda yeni yapılacak ihalede şartnameye kira yardımlarının yüklenici tarafından karşılanacağı yönünde hüküm konulması durumunda ise kamu zararına sebebiyet verileceği, ayrıca proje maliyetinin artacağı, zira yüklenicilerin kira maliyetlerini tekliflerine yansıtma suretiyle belirleyeceklerinin kabulü gerekir.

Bulguda, afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi projelerinde kira yardımında süre yapının tahliye edildiği tarihte başlayacağından dolayı projelerin, tahliye tarihine kadar olan tüm uygulama aşamalarının tamamlanmasından sonra ihale edilmesi bu kapsamda yıkım ve yapım işlerinin kira ödeme süresi içerisinde bitirilecek şekilde planlanmasının kamu kaynaklarını etkili ve ekonomik kullanılmasının yanısıra vatandaşların da mağdur olmamasını sağlayacak bir metot geliştirilmesi yönündeki tespit ve önerilere cevap vermek yerine, idare olarak kentsel dönüşüm ihalelerinin neden yapılamadığına açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

b-) Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi İçin Hak Sahiplerine Taşınma Yardımı Yapılması

Antalya İli Kepez İlçesinde riskli alan olarak ilan edilen Kepezaltı ve Santral Mahalleleri ile Güneş Mahallesi tahliye edilen yapıların maliklerine, kiracılarına ve yapıda ikamet etmek şartıyla sınırlı aynı hak sahiplerine taşınma yardımı yapılmıştır.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Yapıların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ve Uygulama Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesi uyarınca hak sahiplerine kira yardımı yapılabileceğine ilişkin düzenlemeye yer verilmiş olmakla birlikte, taşınma yardımı bunlar arasında sayılmamıştır. Kanun'un öngörmediği bir hususun meclis kararı ve sözleşme/protokol ile genişletilmemesi gerekmektedir.

Büyükşehir Belediye Meclisinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan protokol/sözleşme uyarınca 750 TL gidiş ve dönüş olmak üzere 1500 TL taşınma yardımı öngörülmüştür. Kepezaltı ve Santral Mahallesi için 2.136.000 TL, Güneş Mahallesi için 140.250 TL olmak üzere toplam 2.276.250 TL (dönüş hariç) ödemede bulunulmuştur.

İdare cevabında taşınma yardımlarının hak sahiplerinin ödeme gücü göz önünde bulundurularak Belediye Meclisi kararı ile yapıldığı belirtilmekte ise de; Söz konusu ödemeyle ilgili olarak Belediye Meclisi yetkili ve görevli olmadığı gibi, bu ödeme belediye giderleri arasında da sayılmamıştır.

BULGU 9: Bakanlıktan Kiralanan Yerler İçin Uygulanan Kira Artış Oranının Hatalı Hesaplanması

Belediye tarafından T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünden kiralanan alan için kira artışlarında Tüketici Fiyat Endeksi yerine Üretici Fiyat Endeksinin uygulanmasının mevzuata aykırı olduğu görülmüştür.

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri kapsadığı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Yıllık bedel artışları" başlıklı 14'üncü maddesinde; Bir yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde ikinci ve izleyen yıllar bedelleri, Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE – oniki aylık ortalamalara göre yüzde değişim) oranında arttırılacağı,

Buna ek olarak, Yönetmeliğin "Önceki sözleşmelerin uyarlanması" başlıklı Geçici 2'nci maddesinin 6'ncı fıkrasında ise; Halen devam eden bir yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde ikinci ve izleyen yıllar bedelleri mevcut sözleşmeler yenilenmeksizin Yönetmeliğin 14'üncü maddesine göre hesaplanarak tahsil edileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde, Hazinesin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların bir yıldan uzun süreli kiralamalarda ikinci ve izleyen yıllar bedellerinin 1/1/2019 tarihinden sonraki döneme isabet eden kısmı için Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi oranında arttırılacağı belirtilmiştir.

İdarenin ödeme belgesi üzerinde yapılan incelemede belediye tarafından kiralanan Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi ile Çolaklı sahil kesiminde bulunan günübirlik alanların üçüncü yıl kira bedeli ÜFE'ye göre % 46 oranında arttırılmak suretiyle 751.420,25 TL tutarında belediye kaynaklarında azalışa neden olmuştur.

Sonuç olarak; belediye tarafından kiralanan, devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için kira artış hesaplamalarında mevzuat hükümlerinde belirtildiği şekilde TÜFE oranının dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Bulgu konusu tespiti ilişkin ilgili Bakanlık ile yazışma yapıldığı belirtilmiş olmakla birlikte söz konusu hususun düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 10: Antalya Su ve Atıksu İdaresine Atık Tesisi Olarak Tahsis Edilmiş Olan Alana Futbol Sahası Yapılması

İdarenin bağlı, müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluşu olan Antalya Su ve Atıksu İdaresi (ASAT) Genel Müdürlüğüne, Orman Genel Müdürlüğü tarafından tahsis edilen alana tahsis amacına aykırı olarak belediye bütçesinden harcama yapıldığı görülmüştür.

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 19.08.2015 tarihinde alınan Kesin İzin Taahhüt Senedi ile 03.02.2016-15.09.2054 tarihleri arasında Atıksu Tesisi (Güzeloba-Lara Kanalizasyon ve Teknik Altyapı Alanı) olarak kullanılması amacıyla ASAT Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Söz konusu izin belgesinin 2'nci maddesinde; İzin sahibi, izin sahasını izin veriliş maksadı dışında kullanılamayacağı, izin dosyasında mevcut ve izne konu projedeki tesisler dışında tesis yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesinin ihale dosyalarında yapılan incelemede yukarıdaki Kesin İzin Taahhüt Senedine istinaden Orman Genel Müdürlüğü tarafından ASAT Genel Müdürlüğüne Atıksu Tesisi olarak tahsis edilen alana Spor Kulübü Derneğinin kullanımına bırakılmak amacıyla 3 adet futbol sahası yapılması için 33.900 metrekare hazır rulo çim alındığı ve söz konusu alanın aydınlatılması işinin de belediye tarafından üstlenildiği anlaşılmıştır.

ASAT Genel Müdürlüğü her ne kadar Antalya Büyükşehir Belediyesinin bağlı kuruluşu olsa da müstakil bütçesi olan ve kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluştur. İdare tarafından sunulan belgeler üzerinde yapılan incelemede alan ASAT Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş ve Spor Kulübü Derneği ile ASAT Genel Müdürlüğü arasında protokol imzalandığı görülmüştür. Dolayısıyla bu alanla ilgili belediyenin herhangi bir tasarrufu bulunmamaktadır.

Kaldı ki futbol sahaları üzerinde yapılan incelemede futbol sahasının yapıldıktan sonra hiçbir kulüp tarafından kullanılmadığı, sahanın birçok yerinde yabancı otların bulunduğu, kısacası bakımsız ve atıl kaldığı görülmüştür.

Sonuç olarak idare tarafından verilen cevapta gerekli hassasiyet gösterileceği belirtilmiş ise de; belediye bütçesinden ASAT Genel Müdürlüğünün kullanımında olan alana tahsis konusuna aykırı şekilde futbol sahası ve aydınlatma direği yapılması işi için 1.855.066,19 TL tutarında harcama yapıldığı ve bu alanın yıpranmaya bırakıldığı tespit edilmiştir.

BULGU 11: Taşınmaza İlişkin Mahkemece Kamulaştırma Kararı Alınmasına Rağmen Büyükşehir Belediyesi Adına Tapuya Tescil İşlemlerinin Yapılmaması

Atatürk Kültür Parkı içerisinde yer alan bir parsel için mahkemece Büyükşehir Belediyesi lehine 2008 yılında kamulaştırma kararı verilmesine rağmen söz konusu parselin tapuda Büyükşehir Belediyesi adına henüz tescil işleminin yaptırılmadığı tespit edilmiştir.

T.C. Antalya 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05.08.2008 tarihli ve E.2007/16, K.2008/254 sayılı kamulaştırma kararına rağmen söz konusu parselin tapuya tescil işleminin henüz yapılmadığı, ayrıca mahkemece takdir edilen ve Büyükşehir Belediyesinin Ziraat Bankası vadesiz hesabında 2008 yılından itibaren bloke edilen kamulaştırma bedelinin de mahkeme kararına uygun olarak hak sahibi adına açılacak banka hesabına yatırılmadığı görülmüştür.

Söz konusu mahkeme kararı gereğince kamulaştırılmasına karar verilen parselin Antalya Büyükşehir Belediyesi adına tapuya tescil işlemlerine başlandığı İdarece bildirilmiş olmakla birlikte, mahkemece belirlenen kamulaştırma bedelinin de mahkeme kararı doğrultusunda hak sahibi adına açılacak banka hesabına yatırılması gerekmekte olup, kamulaştırma kararının tüm yönleri ile yerine getirilip getirilmediği hususu sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 12: Hafriyat Döküm Sahası ve Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Olarak Kullanmak Üzere Orman Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediyesine İzin Verilen Alanların İhalesiz Olarak Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi ve Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi

a) Hafriyat Döküm Sahası ve Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Olarak Kullanmak Üzere Orman Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediyesine İzin Verilen Alanların Profesyonel Spor Kulübü Derneğine Verilmesi

1-“Antalya ili tüm ilçelerinde oluşan, inşaat ve yıkıntı artıklarının III. Sınıf düzenli depolama tesisi ve geri kazanımı için Orman Genel Müdürlüğünün 03.08.2017 tarih ve 147 sayılı olurlarıyla Antalya ili Kepez ilçesi Kızıllı mevki Asar serisi 183,203,204 numaralı bölmeler içinde bulunan 1.014.574,33 m²’lik alan 366.289,72 TL yıllık bedel karşılığında 20.03.2046 tarihine kadar Katı Atık Bertaraf ve Düzenli Depolama Tesisi olarak kullanılmak üzere Antalya Büyükşehir Belediyesine verilmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediye meclisinin 15.09.2017 tarih ve 770 no.lu kararıyla; 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7/m maddesi ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerine istinaden, söz konusu alanın, ilçelerde oluşacak atıkların bertaraf ve geri kazanımı yapılabileceği şekilde 20.03.2046 tarihine kadar işletilmesi için bünyesinde amatör spor kulübü barındıran Spor Kulübü Derneği ile Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında protokol imzalanmak üzere genel sekreter yetkili kılınmıştır.

2-Yine Orman Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2017 tarih ve 5 sayılı oluru ile "Rehabilite hazırlık maksatlı dolgu sahası" olarak kullanılmak üzere yukarıdaki alanın 224 no.lu bölgesi içinde kalan 40.267,5 m²'lik alan Antalya Büyükşehir Belediyesine verilmiştir. Bu alan Antalya Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.04.2017 tarih ve 366 no.lu kararıyla önceki alan için belirtilen gerekçe ve dayanaklarla, dernek tarafından Antalya Büyükşehir Belediyesine 1.025.000 TL+KDV bedelinin protokolün imzalanmasını müteakip 1 ay içerisinde ödenmek ve her yıl elde edilen cironun %10'unun ertesi yılın Şubat ayının 20'sine kadar Antalya Büyükşehir Belediyesine ödenmesi ile bizzat Spor Kulübü Derneği tarafından işletilmesi şartıyla, Büyükşehir Belediyesi ile Spor Kulübü Derneği arasında 20.03.2022 tarihine kadar protokol yapmak üzere genel sekretere yetki verilmiştir.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun "Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin "i" bendinde; Hafriyat toprağı, moloz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; büyükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hizmetleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıklarını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak ile yükümlü kılınmıştır.

Öte taraftan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin Görev ve Yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinde; İl belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyelerinin hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıklarının toplanmasına ilişkin görev yetki ve sorumlulukları sayılmıştır.

Hafriyat ve inşaat atıklarının taşınması, depolanması ve imhası, bedeli belediye tarafından belirlenen gelir getirici bir faaliyettir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesi hükmü gereğince, belediyelerin satım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülmesi gerekir.

Dolayısıyla belediyelerin hem görevli ve de yetkili olduğu ve aynı zamanda gelir getirici bir niteliği olan hafriyat ve katı atık bertaraf ve işletilmesi işinin, belediye tarafından yapılmayıp da başka birisi tarafından işlettilmesi söz konusu olduğunda, bunun 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan yukarıda 1'inci sırada yazılı alanda 5 yıl içinde III. Sınıf düzenli depolama ve Geri Kazanım Tesisinin tamamlanarak işletmeye açılması ve 2046 yılına kadar işletilip Belediyeye devredilmesi söz konusu olup, bu işin 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun ve bu Kanun'un uygulama usul ve esaslarına ilişkin karar hükümlerince yaptırılması gerekmektedir.

Meclis kararlarında 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun Büyükşehir Belediyesinin görev, yetki ve sorumluluklarının sayıldığı 7'nci maddesinin (m) fıkrasındaki "*gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdî yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak*" hükmü ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin (c) fıkrasında yer alan "*Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.*" hükmü dayanak gösterilerek, bünyesinde amatör spor kulüpleri barındıran Spor Kulübü Derneği ile Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında işletmek üzere protokol yapılmasına karar verildiği belirtilmiştir.

Öncelikle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75/c maddesi ortak hizmet projesi ile ilgili olup, protokole konu olan işlerin bir ortak hizmet projesi olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Zira söz konusu protokollerin "Amaç" başlıklı 3'üncü maddesinde aynen "*bu protokolün amacı, protokol konusu sahanın 5216 sayılı kanunun 7/m maddesinde yer alan "...gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdi yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak,*" hükmü gereğince Büyükşehir Belediyesi görev, yetki ve sorumluluğundaki hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atık sahalarının tesis edilmesi, işletilmesi ve yönetiminin Spor Kulübü Derneğince yapılmasıdır."

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7'nci maddesinin (m) fıkrasındaki “gerektiğinde amatör spor kulüplerine nakdî yardım yapmak, malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak” hükmü ise amatör spor kulüplerine bütçe imkânları ve belli limitler dâhilinde aynı, nakdi ve tesis yardımları ile bu kapsamdaki diğer destekler (başarılı sporculara ödül vermek vs.) şeklinde anlaşılması gerekmektedir.

İdare tarafından verilen cevapta bünyesinde amatör spor branşlarını bulunan Spor Kulübü Derneğine kullanım hakkının verildiğini belirtmiş ise de; belli Kanun hükümlerine göre yaptırılması gereken işlerin amatör spor kulüplerine bırakılmasının bu maddede belirtilen destekle bir ilgisinin olamayacağı açıktır.

En kısa sürede söz konusu dernek ile yapılan protokolün feshi ile 2886 sayılı Kanun'un yukarıda anılan hükümleri uyarınca işletme hakkının, bizzat Büyükşehir eliyle yürütülmeyecek ise ihaleye konu edilmesi sağlanmalıdır.

b) Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi

Atıkların bertaraf ve geri kazanımı tesisinin işletilmesi üzerine yapılan protokolde derneğin yukarıda belirtilen kira (arazi izin bedeli+katma değer vergisi) tutarının %10 fazlasını protokolün imzalanmasını müteakiben (İmza Tarihi 21.09.2017); Her yıl Orman Genel Müdürlüğüne belirlenecek arazi izin bedellerinin %10 fazlasının da yılsonuna kadar (md:7/1); Antalya Büyükşehir Belediyesine ödeyeceği;

Ayrıca işletme süresince elde edilen cironun %10'nun bir sonraki yılın Şubat ayının 20'sine kadar Antalya Büyükşehir Belediyesine ödeneceği belirtilmiştir.(md=7/3)

Yine aynı protokolde, derneğin 5 yıl içerisinde protokol ekinde verilen avan projesine uygun olarak III. Sınıf düzenli depolama ve Geri Kazanım Tesisini tamamlayarak işletmeye açacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda alınan bilgilerde tesisin henüz proje hazırlık aşamasında olduğu ve bu nedenle bu tesisle ilgili herhangi bir gelir tahsilatı olmadığı anlaşılmıştır. Ancak kira bedeliyle ilgili olarak 2017 yılı için herhangi bir ödeme yapılmadığı anlaşılmıştır.

Rehabilitasyon hazırlık maksatlı dolgu sahası olarak kullanılmak üzere düzenlenen protokolde, (Mad=7/1) protokolün imzalanmasını müteakip 1 ay içinde (İmza tarihi 25.04.2017) dernek tarafından yukarıda belirtilen bedelin Antalya Büyükşehir Belediyesine ödeneceği ifade edilmiş olmasına rağmen bugüne kadar herhangi bir tahsilat yapılmadığı görülmüştür.

Aynı protokolde işletme süresince her yıl elde edilecek cironun %10'unun ertesi yılın Şubat ayının 20'sine kadar belediyeye ödeneceği belirtilmiştir.(Md:7/3) Bu madde hükmüyle ilgili olarak 2017 yılı içerisinde bir gelir elde edilmediği belirtilmiştir. Alınan bilgilere göre 2017 yılında konuyla ilgili çalışmalar yapılmış (bilgi sistemi kurulması, ücret tarifesi, halka duyurulması vs.) olup faaliyet 2018 yılında başlamıştır.

İdarenin 2017, 2018 ve 2019 yılı muhasebe verilerinin incelenmesinde, yukarıda belirtilen sahalarla ilgili olarak Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından Antalya Orman Bölge Müdürlüğüne 2017, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin arazi izin bedelleri kapsamında KDV dâhil toplam 2.722.568,83 TL ödeme de bulunduğu görülmüştür.

Spor Kulübü Derneği ile yapılan protokol kapsamında derneğe bırakılan bu alanlarla ilgili olarak, yine protokol hükümlerine göre dernek tarafından Antalya Büyükşehir Belediyesine ödenmesi gereken izin/kira bedelleriyle ilgili olarak, 4.638.510,28 TL tutarında tahakkuk kaydı yapıldığı görülmüştür. Ancak izin/kira bedelleriyle ilgili herhangi bir ödemenin gerçekleşmediği, bu tutarların tahsiline yönelik icra takibinin başlatılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgunun ikinci bendi için idare tarafından verilen cevapta izin/kira bedellerinin tahsil edilmesi için Hukuk Müşavirliğince icra takip işlemlerinin başlatılacağı belirtilmiştir. Söz konusu tahsil edilemeyen alacaklar için icra takibi başlatıp başlatılmadığı sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

Mevcut durumda tüm arazi izin bedelleri Antalya Büyükşehir Belediyesi bütçesinden ödenen bu alanların, herhangi bir ödeme yapmadan Spor Kulübü Derneği tarafından işletilmesi durumu ortaya çıktığı düşünülmektedir.

BULGU 13: Kurum Tarafından Yapımı Tamamlanan Tesisin Spor Kulübü Derneğine Bedelsiz Olarak Kullandırılması

İdare, mülkiyeti Hazineye ait ve Spor Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş taşınmaz üzerinde Belediye Meclisi kararıyla amatör ve profesyonel; şubeler, kamp, eğitim, sağlık ve alt yapı tesisinin projelendirilmesi ve yapımını gerçekleştirip Spor Kulübü Derneğine ücretsiz olarak devredildiği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde; Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; kamu yararına çalışan dernekler ile ortak

hizmet projeleri gerçekleştirebileceği, diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerektiği ifade edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 47'nci maddesinin birinci fıkrasında; Kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine bedelsiz olarak tahsis edebileceği ancak tahsis edilen taşınmazın, amaç dışı kullanılmayacağı belirtilmiştir.

5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair Kanun'un "Temel İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinin (a) bendinde; *Dernek ve vakıflar, kamu kurum ve kuruluşlarının ismini alamayacağına, bu kurum ve kuruluşların hizmet binaları ve müstemilatı içinde faaliyet gösteremeyeceğine ve bu kuruluşlara ait araç ve gereci kullanılmayacağına yer verilmiştir.* Dolayısıyla kamu kurum ve kuruluş dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere, derneklere, sivil toplum kuruluşlarına veya meslek kuruluşlarına süresi ne olursa olsun belediye taşınmazlarının ücretsiz olarak devredilmesi mümkün gözükmemektedir.

Yapılan incelemede, mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olan ve Spor Genel Müdürlüğüne tahsisli bulunan taşınmaz üzerine 12.08.2014 tarihli ve 399 sayılı Belediye Meclis Kararı ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesi dayanak gösterilerek Belediye ile Profesyonel Spor Kulübü Derneği arasında imzalanan protokolün "Belediyenin Yükümlülükleri" başlıklı 7.2'nci maddesinin birinci fıkrasında;

"Belediye iş bu protokolün 7.2 maddesinde ki sayılan tesisleri "...spor amatör ve profesyonel, şubeler kamp, eğitim, sağlık ve altyapı tesisi" olarak projelendirmesini ve yapımını bedelsiz olarak yapacak, yaptırtacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak, İdare tarafından verilen cevapta tesisin protokolde Derneğe bedelsiz devredileceğine yer verildiği belirtilmiş ise de; Belediye kaynakları ile kamu kurumu niteliğinde olmayan spor kulübü derneğine bedelsiz olarak spor tesisi yapılması ve devredilmesi söz konusu Kanun hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yukarıda belirtilen devir işleminin mevzuata uyarlı hale getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Ortak Hizmet Projesi Adı Altında Profesyonel Spor Kulübüne Tesis Yapılması

İdare tarafından ortak hizmet projesi kapsamında 2+10 yıl için Profesyonel Spor Kulübü Derneğine kullanım hakkı devredilen taşınmaz üzerinde spor kulübü tesisi inşaatının Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılarak Derneğin kullanımına sunulması ve kullanım süresi sonunda da söz konusu tesisin Gençlik Spor Müdürlüğüne devredilmesi konusunda protokol yapıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer Kuruluşlarla İlişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde; Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda; Kamu yararına çalışan dernekler ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği ayrıca diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerektiği ifade edilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçelerden Yardım Yapılması" başlıklı 29'uncu maddesinin birinci fıkrasında kamu kurumlarınca gerçek veya tüzel kişilere kanuni dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılmayacağı, yardımda bulunulamayacağı veya menfaat sağlanamayacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı fıkranın ikinci cümlesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kurumların bütçelerinde öngörülmesi kaydı ile yukarıda yer alan hususa bir istisna getirilmiş ise de 6360 sayılı Kanun ile Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine eklenen ek fıkra ile belediyeler bu kapsamdan dahi çıkarılmış ve dernek ve vakıflara yardım yapmasının, menfaat sağlamanın tamamen önüne geçilmiştir.

Yukarıda belirtilen 75'inci madde kapsamında, bir projeden bahsedilebilmesi için Kurumun görev ve sorumluluk alanına giren konularda ortak hizmet projesinin olması gerekmektedir. Yapılan incelemede; mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olup Spor Genel Müdürlüğüne tahsisli olan taşınmazın üzerine Belediye Meclisinin 12.08.2014 tarihli ve 399 sayılı kararına istinaden PAF Takımı ve Profesyonel Spor takımının kullanımı için kamp, eğitim, sağlık ve altyapı tesisleri yapılacağı, söz konusu alanın tasarruf yetkisinin spor kulübüne bırakılacağı belirtilmiştir.

Ortak hizmet projeleri, isminden de anlaşılacağı üzere ortak olarak gerçekleştirilecek bir hizmet projesinin varlığını gerektirmektedir. Bu durumda ortak hizmet gerçekleştirmeye karar veren ve bu hususta protokol imzalayan tarafların her birinin söz konusu ortak hizmet

projesi kapsamında yapacakları hizmetleri maddi veya gayri maddi olarak belirlemeleri ve protokolde yer almasını sağlamaları gerekmektedir. Aksi durumda ortak yürütülen bir hizmetten veya projeden bahsetmek mümkün olmayacaktır.

İdare tarafından verilen cevapta işin devam etmekte olduğu ve fiziki devir işlemi gerçekleştirilmediği ifade etmiş ise de; Belediye Kanunu'nun belediyenin görev ve sorumluluklarını belirleyen 14'üncü maddesi ile diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkilerini düzenleyen 75'inci maddesi birlikte değerlendirildiğinde;

Kurumun görev ve sorumluluk alanında bulunmayan konuda ortak bir hizmet projesi ya da protokolü ile herhangi bir derneğe yardım yapılamayacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Spor Tesisinin Devrine İlişkin İmzalanan Protokol Hükümlerine Uyulmaması

İdarenin profesyonel spor kulübü ile spor tesisi yapılması ve bedelsiz olarak derneğe devredilmesine ilişkin imzalanan protokolde yer alan maddelerden bazılarının uygulanmadığı görülmüştür.

Döşemealtı İlçesi Yeşilbayır Mahallesinde Yapımı Büyükşehir Belediyesi Tarafından Tamamlanan Antalyaspor Tesisinin Devrine İlişkin Protokolün "Genel Hükümler" başlıklı 8'inci maddesinin 1 ve 5'inci fıkralarında; Profesyonel Spor Kulübüne bedelsiz olarak projelendirilerek yapılıp teslim edilecek tesislerin karşılığı olarak spor eğitim ve sağlık tesislerinin işletilmesinin ve işlettirilmesinin tasarrufu ve yetkisi Spor Genel Müdürlüğü ile imzalanan sözleşme hükümleri çerçevesinde ve tahsis süresi kadar Belediyenin tasarrufunda olacağı ayrıca taşınmaz ve üzerinde kulüp tarafından yapılacak tesislere ait elektrik, su, doğalgaz vb. her türlü abonelik işlemleri projeye ve işletilen alanlara göre olup elektrik, su, doğalgaz vb. giderler kulüp ve Belediye tarafından ödeneceği belirtilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde spor tesisinde işletmek veya işlettirilmek üzere belediyenin tasarruf yetkisinde bulunan herhangi spor, eğitim ve sağlık tesisi bulunmadığı ayrıca spor kulübünün kullanımında olan alana ait elektrik aboneliklerinin Belediye adına yapıldığı ve bu aboneliklerin Derneğe devredilmediği ayrıca 2017/1 ile 2018/1 ayları arasındaki (13 aylık) 472.748,47 TL'lik elektrik giderlerinin belediye bütçesinden ödendiği halde dernekten tahsil edilmediği gibi alacak kaydının da yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgu konusu tespite ilişkin hataların giderilmeye başlanıldığı belirtilmiş olmakla birlikte söz konusu hususun düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 16: Araçların Aylık Kira Bedellerinin, Araçların Kasko Sigortası Değerinin %2'sini Aşması

Antalya Büyükşehir Belediyesinin çeşitli birimleri tarafından hizmet alımı suretiyle kiralanılan araçlar için ödenen aylık kira bedellerinin 2006/10193 sayılı Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı'nın 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendine aykırı olarak kasko değerinin %2'sini aştığı, ayrıca 6'ncı maddenin 4'üncü fıkrası gereğince satın alma yöntemi ile temin edilmesi gereken taşıtlar ile ekipmanlar için de kiralama yapıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede, birimlerin araç kiralama ihalelerini ayrı ayrı yaptığı, bazı birimlerde %2 sınırına uyulduğu bazı birimlerde ise bu sınıra dikkat edilmediği, kasko değerine göre azami 1.452,66-TL (Kdv hariç) aylık kira bedeli ödenmesi gereken Fiat Doblo tipi bir araca 5.800,00-TL (Kdv hariç) aylık kira bedeli ödendiği, yenisini satın alma fiyatı 5.390,00-TL (Kdv dahil) (10.10.2019 tarihinde bayi liste fiyatı) olan bir motosiklete 1.420,00-TL (Kdv hariç) aylık kira bedeli ödendiği, yüklenici hayvan ambulansını sahibinden 4.000,00-TL'ye kiralarken, hayvan ambulansı için belediyeden yükleniciye 10.520,00-TL ödendiği, yine yüklenici 4x4 kepçeyi sahibinden 7.500,00-TL'ye kiralarken, bu kepçe için yükleniciye 13.900,00-TL ödendiği, araç kapsamında olmayan jeneratör, çim biçme makinesi, vakumlu süpürme makinesi, sırt pülverizatörü gibi ekipmanların da satın alınmak yerine kiralandığı tespit edilmiştir.

Dolayısı ile 2006/10193 sayılı Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı'nın 6'ncı maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendine göre kiralanılan taşıtların aylık kiralama bedellerinin araçların kasko değerlerinin %2'sini aşmaması, 4'üncü fıkrası gereğince de ikinci fıkra çerçevesinde hizmet alımı yöntemiyle edinilemeyen taşıtlar ile ekipmanların satın alma yöntemi ile edinilmesi gerekmektedir.

İdarece, kira bedelleri kasko değerlerinin %2'sini aşan araçlar için hakedişlerden kesintilerin yapıldığı ve satın alma yöntemi ile temin edilmesi gereken taşıtlar ile ekipmanların kiralanması için ihale yapıldığı, en düşük ihale bedelini sunan firmadan da kiralandığı ifade edilmektedir. Ancak, bahsedilen Bakanlar Kurulu Kararı'nın 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrası gereğince ikinci fıkra çerçevesinde hizmet alımı yöntemiyle edinilemeyen taşıtlar ile ekipmanların kiralanmasının mümkün olmaması, ayrıca yaklaşık maliyet hazırlanırken ve ihale sonuçlandırılırken birim fiyat sözleşmesindeki iş kalemlerine ait piyasa fiyat araştırmasının layıkı ile yapılmaması nedenleri ile bulgu konusu uygulamanın devam edip etmediği sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 17: Cep Otopark Noktalarının Şirkete Devrinde Protokole Uygun Hareket Edilmemesi

Kamu İdaresi ile Anet Antalya İnşaat Turizm San. Tic. A.Ş. arasında cep otoparkların işletilmesine ilişkin yapılan protokolde yer verilen hususlara uyulmadığı görülmüştür.

İdare ile Anet A.Ş. arasında imzalanan protokolün 8'inci maddesinin 4, 5 ve 6'ncı fıkralarında; Şirket otopark ücretini maliye kayıtlı el terminali ödeme cihazı ile yapılacağı, Kurulan sistem online denetime açık olacağı ve gelir hesabı Belediye yetkilileri tarafından online kontrol edilebileceği,

Hasılat tablosunun evrakları, takip eden ayın 1 ile 5'i arasında Gelir Şube Müdürlüğüne bildirileceği,

Her ayın tahakkuk eden ödemesi ise ayın 5 ile 15'i arasında Gelir Şube Müdürlüğüne belirttiği banka hesabına yatırılacağı ifade edilmiştir.

Aynı protokolün "Protokolün Feshi" başlıklı 12'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında ise; Anet A.Ş. tarafından eksik veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunmak suretiyle belediyeye ödenmesi gerekenden daha az ilave bedel ödendiğinin belirlenmesi halinde; eksik veya gerçeğe aykırı beyan edilen kısmın üç katı tutarı, idarece tebliğ tarihinden itibaren bir aylık süre içerisinde Anet A.Ş. tarafından tazminat olarak doğrudan belediyeye ödeneceği ve verilen süre içerisinde tazminatın ödenmemesi halinde, Protokol tek taraflı olarak feshedileceği belirtilmiştir.

İdare tarafından şirkete devredilen Alanya merkez, Alanya-Mahmutlar, Antalya-Merkez ve Serik cep otopark ücret tahsilatının idare tarafından kontrolüne imkan sağlayacak online denetime açık tahsilat sistemi kurulması yükümlülüğünün ve hasılat tablosu evrakların, tahsilatı takip eden ayın 1 ile 5'i arasında Gelir Şube Müdürlüğüne bildirilmesi yükümlülüğünün yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Söz konusu sistemin kurulmamış olması şirketin belediyeye beyan etmesi ve ödemesi gereken tutarlar ile ilgili kontrolü imkânsız hale getirmektedir.

Bulgu konusu tespite ilişkin cep otoparkları ile ilgili uygunsuzlukların şirkete 01.06.2020 tarihli yazı ile bildirildiği ve takibe alındığı belirtilmiş olup söz konusu hususun düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 18: Bazı Kişi veya Grupların Hak Etmedikleri Halde Toplu Taşıma Araçlarından Ücretsiz veya İndirimli Olarak Yararlandırılması

4736 sayılı Kanun'da veya özel Kanunlarında sayılmayan bazı kişi veya grupların meclis kararları veya ulaşım koordinasyon merkezi (UKOME) genel kurul kararları ile toplu taşıma araçlarından ücretsiz veya indirimli olarak yararlandırıldığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hükmü yer almakta birlikte 1'inci maddenin diğer fıkralarında ise istisnalara yer verilmiş ve hangi kişi veya gruplara ücretsiz veya indirimli tarifelerin uygulanacağı açıkça belirlenmiştir. Ayrıca bazı özel Kanunlarda da bazı kişi veya gruplara ücretsiz veya indirimli tarifelerin uygulanacağı yönünde düzenlemeler bulunmaktadır.

Ancak 02.04.2015 tarih ve 2015/04-150 (1-3) sayılı UKOME Genel Kurulu kararı ile Jandarma Genel Komutanlığı personelleri ile muhtarların, 21.11.2016 tarih ve 1285 sayılı Meclis kararı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin, 10.01.2019 tarih ve 53 sayılı Meclis kararı ile yabancı uyruklu olup Antalya'da ikamet izni ile mukim 65 yaş üstü şahısların, toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmalarına, 09.08.2012 tarih ve 2012/08-427 sayılı UKOME Genel Kurulu kararı ile havaalanı personeline havaalanı hattı için uygulanan çift bilet tarifesinin indirimli olarak tek bilet şeklinde uygulanmasına karar verilmiştir. Diğer yandan 10.02.2009 tarih ve 2009/02-46 sayılı UKOME Genel Kurulu kararı ile emekli eşlerinin de indirimli tarifeden yararlandırılmasına karar verilmiş olup daha sonra 03.12.2013 tarih ve 2013/12-510 sayılı UKOME Genel Kurulu kararı ile önceki karar iptal edilmiş olmasına rağmen emekli eşlerine için de indirimli kart uygulamasına devam edildiği tespit edilmiştir.

Dolayısıyla, gerek 4736 sayılı Kanun'da gerekse Özel Kanunlarında sayılan kişi veya gruplar dışında Meclis kararı veya UKOME Genel Kurul kararı ile tarifelerin kapsamı genişletilemeyeceğinden Kanun'da sayılmayan kişi veya gruplara verilen ücretsiz veya indirimli kartların iptal edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında ise bulguda belirtilen bazı kişi ve gruplar için alınan Meclis ve Ukome Genel Kurul Kararlarının iptali için çalışmalara başlandığının ifade edilmesi, emekli eşlerinin ise 2013 yılından itibaren indirimli tarifeden yararlanma kararı iptal edilmesine

rağmen uygulamada 6 yıl geçmesine rağmen düzeltilmemesi ve kart işlemlerini yürüten Belediye şirketi ile koordineli çalışmalara başlatılacağı belirtilmesi, bulgumuzda Muhtarların da toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmalarının mevzuata aykırı olduğundan bahsedilmişse de bulgu cevabında muhtarlara ilişkin herhangi bir açıklamada bulunulmamış olması nedenleri ile bulguda bahsedilen hususların düzeltilip düzeltilmediği sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 19: Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Hazırlanmaması

Kurumun 2019 yılına ilişkin işlemlerinin incelenmesi neticesinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince hazırlanıp kamuoyuna duyurulması gereken Mali Durum ve Beklentiler Raporu'nun hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Adı geçen Kanun'un "Malî saydamlık" başlıklı 7'nci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Aynı Kanun'un 30'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında ise; Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla Kurum tarafından her yıl, yılın ilk altı aylık dönemine ilişkin bütçe uygulamaları ile ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini içeren Mali Durum ve Beklentiler Raporu'nun hazırlanarak, saydamlık ilkesi gereğince kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespite ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu hazırlanacağı belirtilmiş olup söz konusu hususun yerine getirilip getirilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 20: İş Avanslarında Mahsup Sürelerine Uyulmaması ve Faiz İşletilmemesi

Avans ve kredi açılmasında mahsup sürelerine uyulmadığı ve faiz yaptırımının uygulanmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Ön Ödeme" başlıklı 35'inci maddesi ile Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Ön Ödemelerde Mahsup Süresi ve Sorumluluk" başlıklı 11'inci maddesinde kısaca; Harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ivedi veya zorunlu giderler için avans vermek suretiyle ön ödeme yapılabileceği, maddenin devamında ise her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, halinde avanslarda bir ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlü olduğu aksi halde süresi içerisinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Öte yandan 25.12.2017 tarihli ve 55 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğünün Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Genel Tebliğde; belirtilen sürede mahsup edilmeyen avansların, mahsup edilmesi gereken tarihten itibaren, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesi hükmüne göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte, anılan Kanun hükümlerine göre ilgili mutemetten tahsil edileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresinin avans dökümlerinde yapılan incelemede yukarıda yer verilen mevzuata aykırı olarak üç, dört ve beş ay sonra kapatılan avansların olduğu buna rağmen ilgili mutemetten, mahsup edilmesi gereken tarihten itibaren işletilmesi gereken gecikme zammının alınmadığı ve söz konusu yükümlülüğünü Kanunen geçerli bir mazereti olmaksızın yerine getirmeyen mutemetler hakkında, ayrıca tabi oldukları personel mevzuatının disiplin hükümlerine göre işlem yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bulgu konusu tespiti ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak işlem tesis edileceği belirtilmiş olup söz konusu hususun yerine getirilip getirilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 21: Yurtdışı Kuruluşlara Üye Olunmasına İlişkin Bakanlık İzninin Bulunmaması

Kurumun yurtdışı kuruluşlara kurucu üye veya üye olarak katılabilmesi için alınması gereken Bakanlık izninin alınmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Yurt dışı ilişkiler" başlıklı 74'üncü maddesinde; *Belediye*, belediye meclisinin kararına bağlı olarak görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, kurucu üye veya üye olabilir.

Ancak üyelik faaliyetlerinin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden Çevre ve Şehircilik Bakanlığının izninin alınması zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, Kurum belediye mevzuatına göre görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası kuruluş ve teşekküllere üye olabilir. Ancak yurtdışı kuruluşlara ister kurucu üye isterse de katılımcı üye olarak iştirak etmiş olsun Çevre ve Şehircilik Bakanlığında (önceki durumda İçişleri Bakanlığında) izin alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede Uluslararası Festivaller Birliği (EFA) ile Uluslararası Film Üreticileri Birliği Federasyonuna üye olduğu ve her yıl aidat ödendiği ancak uluslararası teşekkül ve organizasyonlara, üyelik için zorunlu olan Bakanlık izninin bulunmadığı görülmüştür.

Gerek mevcut üyelikler, gerekse bundan sonra söz konusu olabilecek yurtdışı kuruluş üyelikleri için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı izinlerinin alınması önerilir.

Bulgu konusu tespiti ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığında izin talebinde bulunduğu belirtilmiş olup söz konusu hususun yerine getirilip getirilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Verilen Çek ve Ödeme Emirleri Hesabı İle Banka Hesabının Mevzuata Uygun Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Emanetler Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus kısmen de olsa yerine getirilmeye başlandığı emanet hesaplarının alındığı tarihe göre ödemeye başlanıldığı görülmüştür.
Müze Giriş Ücretleri Paylarının İlçe Belediyelerine Gönderilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Raporun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Kısmında 3'üncü bulgusunda yer verilmiştir.

İdare Taşınır Mal Yönetimi Hesabı İcmal Cetveli İle Bilanço Arasında Fark Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Göre Açık İhale Usulüyle İhale Edilmesi Gereken İşlerin Pazarlık Usulüyle İhale Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimlerde böyle bir durumla karşılaşılmamıştır.
Sporcu Personel Hizmet Alım İşİ İhalesinde Puanlama ve Kura Yönteminin Nasıl Yapıldığına Tutanak Altına Alınmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimlerde böyle bir durumla karşılaşılmamıştır.
İlan ve Reklam Vergisi Alacakları İçin Takip İşlemlerinin Başlatılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	İcra takip işlemlerine başlanıldığı tahsilat oranlarında artış başlamış olup gelecek yıl denetimlerinde takip edilecektir.
237 Sayılı Taşıt Kanunu'na Aykırı Olarak Meclis Kararı Olmadan Taşıt Edinilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimlerde böyle bir durumla karşılaşılmamıştır.
2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na Aykırı Olarak Ücret Belirlenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Dağıtımında Mevzuata Uyulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Tarafından Altyapı Yatırım Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Belediyenin İşlettiği Kreşlerin Gelir ve Giderlerinde Mevzuata Aykırı Uygulamalar Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Büyükşehir Belediyesinin Hüküm ve Tasarrufu Altındaki Alanlardaki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları	2018	Kısmen Yerine Getirildi	İdare cevabında; hüküm ve tasarrufu altındaki alanlardaki bazı işletmelerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunmaları ile ilgili çalışma başlatmış olduğu, ruhsatsız faaliyet gösteren işyerlerine ihtarname verilerek, ruhsat almalarının sağlanacağı belirtilmiştir.
Doğrudan Temin suretiyle Alınan Hizmet Alımı Ödemeleri İçerisinde Hakediş Raporlarının Bulunmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan incelemede bu konu için mevzuata aykırı husus tespit edilmemiştir.
Doğrudan Temin Yoluyla Alınan Hizmet İşlerinde Sözleşme Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Götürü Bedel Üzerinden Yapılan Hizmet Alım İhalelerinde Yaklaşık Maliyet Hesabında Yüklenici Karının Gösterilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan incelemede mevzuata aykırı husus ile karşılaşılmamıştır.

Hafriyat Döküm Sahası ve Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Olarak Kullanmak Üzere Orman Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediyesine İzin Verilen Alanların İhalesiz Olarak Antalyaspor Kulübü Derneğine Verilmesi ve Protokolle Belirlenen Ücretlerin Tahsil Edilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Raporun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler kısmında 12'nci bulgusunda yer verilmiştir.
Hazineye Ait Taşınmazların Satış Bedellerinin Tahsil Edilen Kısmından Gönderilen %10 Payın 775 Sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken Fon Hesabına Aktarılmaması ve Bu Payın Amacı Dışında Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İhale Yapılmadan Gsm Hizmet Alım İşi Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanun'un Öngördüğü Şekilde Kullanılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	İşçi izinlerinin kullanılmaya başlanıldığı ancak biriken izin gün sayısının çok olması nedeniyle bazı işçilerin 300 gün civarında izin hakkı olduğu görülmüştür.
Konyaaltı Sahil Projesi Kapsamında Yer Alan Ticari Ünite ve Tesislerin İşletilmesi İşi İhale Sürecinde Meydana Gelen Hukuka Aykırılıklar	2018	Yerine Getirilmedi	Sayıştay denetim raporu üzerine dava konusu olmuştur.

Konyaaltı Sahil Projesi Kapsamında Yer Alan Ticari Ünite ve Tesislerin İşletilmesi İşi İhalesinde Rekabeti Engelleyici Unsur Bulunması	2018	Yerine Getirilmedi	Sayıştay denetim raporu üzerine dava konusu olmuştur.
Kurum Performans Kriterlerinin Belirlenmemesine Rağmen Personele İkramiye Ödenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Personeline Kanun'da Yer Alan Yasal Sınırın Üzerinde Fazla Çalışma Yapıtırılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mevzuatta Belirlenmeyen Unvanlarda Sözleşmeli Personel İstihdam Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Parasal Sınırın Altında Kalmak Amacıyla Bazı Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimde bu hususla ilgili mevzuata aykırı bir durum görülmemiştir.
Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmadan Özel Hakka Sahip Olmayan Kişiden Doğrudan Temin Suretiyle Hizmet Temin Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimde bu hususla ilgili mevzuata aykırı bir durum görülmemiştir.
Su Üstü Sporları Parkur Noktalarının İhale Edilmesinde Mevzuata Aykırı Hareket Edilmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Her ne kadar bulguda belirtilen hususlar yerine getirilmemiş olsa da, 2019 yılında bu konu ile ilgili ihaleye rastlanılmadığından, bulgu yazılmamıştır.

Süre Uzatımı Verilen Yapım İşlerinde All Risk Sigorta Süresinin Uzatılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimde bu hususla ilgili mevzuata aykırı bir durum görülmemiştir.
Taşınmaz Kira Sözleşmelerinin Noter Tasdikli Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yapılan denetimde bu hususla ilgili mevzuata aykırı bir durum görülmemiştir.
Taşınmazların Düşük Bedellerle Belediye Şirketlerine Kiraya Verilmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 26'ncı maddesine istinaden bulgu konusu yapılmamıştır.
Teknik Personel Taahhüdünün Zamanında Sunulmaması ve Cezai Şartların Uygulanmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yapım İşlerine Ait İş Programlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yevmiye Numaralarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Verilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Hatalı Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının Hatalı Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

Birikmiş Amortisman Hesabının Gerçeği Yansıtması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Raporun Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünün 4'üncü maddesinde bulgu konusu yapılmıştır.
Takibe Alınan Faaliyet Alacaklarının Mevzuata Uygun Muhasebeleştirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>